

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 13. De secundo medio ad operandum ex charitate Dei, quod est virtus
paupertatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

§. 13.

De secundo medio ad operandum ex charitate Dei, quod est virtus paupertatis.

204. **F**undamento pacis internæ & quietis animi posito, progrediendum nunc est ad removenda alia impedimenta & obstacula, quæ pacatum & tranquillum animæ nostræ statum perturbant, atque ideò ejusdem cum Deo per charitatem unioni & adhæsiōni obsistunt. Inter quæ non postremum est *possessio bonorum temporalium* v. g. pecuniæ, domorum, vinearum, agrorum, pecorum &c. utpotè quæ innumerabiles parit curas, distractiones, sollicitudines, anxietates, & inquietudines; juxta illud Christi apud *Matth. c. 13. Sollicitudo seculi istius, & fallacia divitiarum suffocat verbum.* Et *1. Corinth. 6. Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem & in laqueum Diaboli, & desideria multa inutilia, & nociva, quæ mergunt homines in interitum.* Propter quod Bona temporalia à Christo comparantur spinis. *Matth. 13. Quia cogitationum suarum punctiōibus mentem lacerant;* ut inquit S. Gregorius *homil. 15. in Evangel.* Et *Matth. 19. Christus illis, qui ad perfectionem aspirant, consulit, ut temporalium Bonorum possessionem à se abdicent, dicens: Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, & da pauperibus, & veni, sequere me. Nam qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus;* ut inquit idem *Luc. 14. Perfecta li-*
qui-

quidem renuntiatio initium sumit ab alienatione rerum terrenarum, veluti possessionum; teste S. Basilio in Regul. fus. interrogat. 8. Qui proinde tyronem spiritualem hortatur *præfat. in Ascet. Age miles Christi! propositum tibi vitæ genus sit domo, civitateq., ac possessione rerum omnium carens. Solutus esto, atq. ab omnibus vitæ hujus curis liber. Et in Regul. fus. interrogat. 5. Ipsa quæ ex Evangelio est, pietatis cultura, studiumq. ineunda apud Deum gratia, in eo tota posita sunt; Si quis animû suum ab omnibus prorsus mundi hujus sollicitudinibus avocârit, seseq. funditus à quavis re, undè animo menteve distrahi possit, abduxerit. Item serm. 2. de Institut. Monachor. Qui colenda pietatis causâ ad solitariam vitam accedunt; omni rerum vitæ hujus materia exuti, genus vitæ, quod est secundum philosophiam, ingrediuntur: siquidem earum rerum, quæ sunt cum materiâ conjunctæ, sollicitudo procuratioq. magno-perè mentem atq. animum distrahunt.*

Hæc autem renunciatio, animi abductio & abstractio à curis & inquietudinibus temporalium possessionum contingit per virtutem Evangelicæ Paupertatis. De qua Christus Matth. 5. Beati Pauperes Spiritu. Qui enim proposuit Christo obedire, & ad vitæ genus rerum omnium possessione nudum, neq. ullis distractum sæculi curis festinat, verè admirabilis ille est beatusque dicendus; inquit S. Basilius serm. de Abdicat. Porrò consistit hæc Paupertas spiritûs in eo, quod quis non tantum omnia Bona temporalia relinquat, & exterius à se abdicet; nec

non futuris, quæ deinceps iusto titulo possidere posset, totaliter renuntiet; & per solenne votum Castitatis se omnis dominii, proprietatis, juris, & liberi usûs talium Bonorum prorsus incapacem reddat: sed insuper eadem interius animo & affectu relinquat, omnem erga illa cupiditatem & amorem deponat; quatenus Christum toto corde à rerum mundanarum affectu planè evacuato ac libero possit expeditius sequi. Tres siquidem Paupertatis latissimè acceptæ sunt gradus, à Novitiis & tyronibus superandi, antequam digni habeantur ad professionem & Ordinem proficientium admitti.

Primus & infimus (qui tamen vix nomē Evangelicæ Paupertatis meretur) est eorum, qui *exteriorius* quidem cū sæculo omnia reliquerunt; nihilominus interius corde & affectu illis adhuc adhærent, & perditè erga derelicta adhuc afficiuntur; solo corpore degentes in Monasterio; spiritu autem & animo versantes & circumvagantes in mundo; nō veri, sed ficti & larvati Religiosi. Quibus non immeritò accensebis illos, qui amplas quidem facultates & præpingues hæreditates aliquando propter Deum contempserunt & reliquerunt: verum postea in Religione pueriliter erga res quasdam minutas. v. g. erga librum, imaginem, vestem, cubiculum &c. afficiuntur, ita ut propter huiusmodi recularum subtractionem vel denegationem summoperè inquietentur, animo turbentur, angantur & contristantur. Cum enim primaria & principalis Evangelicæ Paupertatis ratio consistat in depo-
fitio-

fitione & extirpatione affectus erga res tempo-
 rales, ut perfecta animi quies & tranquillitas
 obtineatur; tales autem Religiosi suum erga
 bona temporalia affectum & amorem nullatenus
 deposuerint, sed tantum illius objectum
 cum alio commutaverint, & cupiditatem mag-
 narum possessionem in alias reculas, minutias,
 & pueriles nugas transtulerint; *pauperes spiri-*
tu nullo modo dici possunt: nisi in alieno sensu
 per paupertatem spiritus intelligas carentiam
 spiritus religiosi. Unde Cassianus *Col. 4. c. 21.* ait,
 Religiosos hujusmodi esse dignos partim risu,
 partim commiseratione: visu quidem, quod ad
 pueritiã reversi, erga inanias & pueriles ineptias
 ita afficiantur, ut, si has fortè per Superiorem
 auferri illis contingat, aut denegari, non aliter
 turbentur & inquietentur, ac pueri solent
 turbari ac flere, quando pomum vel nuces, alia-
 ve infantilia illis auferuntur. Commiseratione
 verò digni sunt, quod post generosum amplif-
 simarum facultatum & totius mundi contemp-
 tum, tandem naufragium virtutis, Paupertatis
 ejusque præmii in hujusmodi minutiis patian-
 tur; sicut advertit S. Bernardus *Epist. 341.* di-
 cens: *Nos Monachi miserabiliores sumus omni-*
bus hominibus, si pro tam exiguis tanta patimur
detrimenta. Quid enim insipientia; imò quid
insanie est, ut qui majora reliquimus, minora
cum tanto discrimine teneamus? si mundum con-
tempsumus universum, si abrenunciaverimus af-
fectibus propinquorum, si Monasteriorum carceri
mancipavimus nosmetipsos, si deniq; non veni-

Bb 4

mu

non venimus facere voluntatem nostram, sed imposuimus homines super capita nostra; quid non oportet fieri, nè forte contingat, hæc omnia nobis in insipientia nostrâ & negligentia deperire? Et Eusebius Emislenus homil. 4. ad Monachos: Ad professionem pertinet nostram, Paupertatem studio quarere, & non solum facultates, sed etiam ipsas cupiditates è cordibus eradicare. Nihil enim habere, interdum res necessitatis est: nihil verò cupere, res virtutis. Hunc specialiter modum Religiosus sibi debet imponere, ut tantum habeat, quantum necessitas poscit, non quantum cupiditas concupiscit. Habendi enim amor, nisi ad integrum refecetur, ardentior est in parvis, & plus torquet in minimis; & nisi ex corde pauper sis & affectu, paupertas ipsa non virtus, sed miseria iudicanda est. Et homil. 5. Non contenti sumus necessariis; sed rursum per cordis teporem abundantiam, quam in seculo reliquimus, desideramus. Inde est, quod interdum de rebus parvissimis excitamur, & pro vilium rerum appetitu vilissimas contentiones movemus. Hoc quare? Quia licet reliquerimus in rebus exteriora bona, adhuc tamen in cordibus mala interiora retinemus. Et inter hæc quomoda exultat adversarius noster, quando nos videt ad hoc maxima contempsisse, ut in minimis vinceremur?

Secundus Evangelicæ Paupertatis gradus est eorum, qui omnia Bona temporalia reliquerunt non tantum exterius, sed etiam interiùs & affectu; quiq; simul deposuerunt omnem cupiditatem & amorem erga res superfluas & non necessarias:

sarias: interim tamen valde adhuc afficiuntur erga res hujus vitæ necessarias, ideoque studiosè procurant, nè quid sibi desit in necessario victu, vestitu, aut in strato, cubiculo &c. cupiuntque sibi in omnibus sufficienter prospectum. Si verò contingat ipsis deesse aliquid necessariorum, valde dolent, conqueruntur, ac sæpè etiam murmurant. De quibus S. Bernardus *serm. 4. de Adventu: sunt qui pauperes esse volunt, eo tamen pacto, ut nihil eis desit; & sic diligunt paupertatem, ut nullam inopiam patiantur.* Et S. Vincentius *tract. de vita spirit. c. 1, pro dolor! multi de paupertatis solum nomine gloriantur, sed quo pacto? ut eis nihil desit. Dicunt se amicos Paupertatis; sed paupertatis sodales & amicos fugiunt suo posse, sitim, contemptum, despectionem.*

Tertius Paupertatis Evangelicæ gradus est eorum, qui ita deposuerunt omnem affectum & amorem erga res hujus vitæ necessarias, negliguntque corporis commoditates, ut æquo etiam animo & patienter perferant defectus occurrentes circa victum, vestitum, stratum &c. Neque exterius solum indignationem, vel impatientiam nullam verbo aut signo alio ostendant, si quid in cibo, potu, indumentis &c. desit; sed etiam in animo nullum vehementiorem propterea motum experiantur. Non tamen requiritur ad hunc gradum, ut quis *libenter* etiam & *gaudenter* hujusmodi defectus toleret; quia sufferentia hæc gaudiosa perfectorum est; ad quam proinde coniti debent non *incipientes* & *Novitii*, sed *proficientes* & *professi*, ut ante Sacerdo-

Bb s cium

tium eò perveniant. Tyroni igitur & Novitio
 sufficit, si paupertatis ita fuerit studiosus, ut pro-
 pter defectus in rebus necessariis occurrentes
 non murmuret exterius, neque in animo & apud
 se ipsum; non indignetur; non impatiens fiat; sed
 eos defectus æquanimiter & patienter ferat, re-
 spiciens ad paupertatem Christi Filii Dei, qui
 non habuit, ubi caput reclinaret *Matth. 8.* Qui-
 que propter defectum domus, & cunarum natus
 est in stabulo, reclinatusque in præsepio. *Luc. 2.*
 Undè S. Paulus, qui ad nos clamat: *imitatores
 mei estote; sicut & ego Christi. 1. Corinth. 11.* de
 se & coapostolis suis ait. *1. Corinth. 4.* *Usq; in
 hanc horam & esurimus, & sitimus, & nudi su-
 mus.* Et *2. Corinth. 11.* recenset, quomodo vixe-
 rit *in fame, & siti, in jejuniis multis, in frigore
 & nuditate.* Docet enim S. Chrysostomus homil.
 de Laudibus Pauli, *eum sapere necessarium non ha-
 buisse cibum; nec quo se circumdaret, indumen-
 tum.*

205. Porrò quia ad Novitium pertinet, nõsse
 omnes obligationes, quas per solennem profes-
 sionem sibi ipsi imponet, operæ pretium erit
 hic apponere verba Innocentii Papæ III. *in c.
 Cùm ad Monasterium. 6. de statu Monach. & Cano-
 nicor. Regularium.* Ex quibus clarè colligitur,
 quanta sit obligatio voti Paupertatis in Religio-
 ne editi. Sunt autem hæc: *prohibemus quoq;
 districtè in virtute Obedientie sub obtestatione
 divini Judicii; nè quis Monachorum proprium
 aliquo modo possideat; Sed si quis aliquid proprii
 totum in continenti resignet. Si verò post hoc
 pro-*

proprietatem aliquam fuerit deprehensus habere; regulari monitione præviâ de Monasterio expellatur; nec recipiatur ulterius, nisi pœniteat secundum Monasticam disciplinam, quod si proprietates apud quempiam inventa fuerit in morte: ipsa cum eò in signum perditionis extra Monasterium in sterquilino subterretur; secundum quod Beatus Gregorius narrat in dialogo, se fecisse Similia ferè, magis tamen particularia habet Tridentinum. sess. 25. de Regular. c. 2. dum ait: Nemini Regularium tam virorum quàm mulierum liceat Bona immobilia, cujuscunq; qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquisita, tanquam propria, aut etiam nomine Conventus possidere, vel tenere: sed statim ea Superiori tradantur, Conventuiq; incorporentur. Mobilium verò usum ita Superiores permittant, ut eorum suppellex statui Paupertatis, quam professi sunt, conveniat: nihilq; superflui in eâ sit. Ex quibus proinde Theologi & Canonistæ sequentes deducunt veritates:

Prima est, quod Religiosus professus non possit alienare quidpiam, & per contractum transferre rei alicujus dominium, aut proprietatem, aut quodcunq; jus in alterum, sine consensu sui Superioris; ita ut irritum ac nullius valoris, roboris, & firmitatis sit, quidquid contra voluntatem sui superioris attentaverit.

Secunda est, quod Religiosus ex iis rebus, quas de licentiâ sui Prælati ad suum suum tenet, cujusmodi sunt libri, vestes, aut alia utensilia, non possit quicquam absq; licentiâ dare com-
modato,

modato, etiam ad breve tempus, alicui etiam domestico & confratri; quantumvis per commodatum non soleat transferri dominium rei commodatæ. Dixi: *absq; licentiâ*, scilicet expressâ, vel tacitâ; quia potest fortè alicubi concessa esse generalis & tacita facultas, alteri in eâdem familiâ & domo degenti ad breve tempus aliquid commodandi: quæ tamen ad extraneos nullatenus est extendenda, quia ad commodandum aliquid extraneis non sufficit licentia tacita, aut præsumpta; sed requiritur consensus Superioris expressus.

Tertia est, quod Religiosus non possit auctoritate propriâ & absque licentiâ sui Prælati accipere quicquam ab extraneis per donationem, mutuam commutationem, depositum, commodatum, aut alio quovis modo; etiamsi extraneus esset parens vel alius consanguineus. Undè *consequens est*, ut, etiam, cum quis suis filiis, aut aliquâ necessitudine ad se pertinentibus in Monasterio constitutis aliquam contulerit vestem, sive quodlibet aliud inter necessaria deputandum, non occultè accipiatur, sed sit in potestate Præpositi, ut in rem communem redactum, cui necesse fuerit, præbeat. Quod si aliquis rem sibi collatam celaverit, furti iudicio condemnatur; inquit S. Augustinus in Reg. c. 8. Etc. 7. *Quicumq; autem in tantum progressus fuerit malum, ut occultè ab aliquo litteras, vel quodlibet munus acceperit, si hoc ultrà confiteatur, parcatur illi, & oretur pro eo. Si autem deprehenditur atque convincitur; Secundum*
arbitr.

arbitr.
detur.

Quibus do
strum
sum n
riore
magn
rate.
clanc
cibum
vestia
si non
& con
gul. b
ci Ore
Null
auffer
tia au
conde
sui ex
com
curat
per r
pare
sed c
suis
quæ
prop
hoc
illo
la su

arbitrium presbyteri vel prapropiti gravius emendetur.

Quarta est, quod Religiosus non possit ex rebus domesticis v. g. esculentis, poculentis, instrumentis aliisve utensilibus ad communem usum non expositis usurpare aliquid invito superiore: alioquin furtum committet, parvum vel magnum, pro rei usurpatæ mensurâ & quantitate. Quæ doctrina bene notanda est pro iis, qui clanculo & sine licentiâ auferunt ex refectorio cibum aut potum, ex horto olera aut fructus, ex vestiario pannos, ex Bibliothecâ libros &c. Quod si non petita veniâ aliquo usus fuerit; ut præsudens & contumax judicator; inquit S. Basilius in Regul. brevior. interrogat. 145. Et Statuta Canonici Ordinis Præmonstratensis. dist. 1. c. 12. n. 36. Nullus cibum vel potum ex refectio[n]um reliquiis auferre, vel sibi reservare, vel etiam sine licentiâ alteri dare præsumat: alioqui furti iudicio condemnetur. Quin & libros publico omnium usui expositos, aut quæcunque instrumenta ad communem fratrum utilitatem & bonum procurata ut in publico loco exposita nemo potest per notabile tempus ad se accipere, & ita usurpare, ut reliqui interim eorum usu priventur; sed debet ea quilibet post necessarium usum in suis locis per superiorem assignatis reponere: quæ enim communia sunt, nullus potest sibi appropriare, etiam quoad solum usum: cum per hoc alii priventur suo jure utendi, aut saltem in illo contra justitiam impediuntur.

Quinta est, quod Religiosus non possit in cellâ suâ, vel alibi privatim & sine licentiâ aliquid
 reti-

retinere, abscondere, & celare, eo scilicet fine, ut à Superiore non deprehendatur; undecumq; etiam illud acceperit. Si aliquis rem sibi collatam celaverit; furti iudicio condemnatur; inquit S. Augustinus in Regul. c. 8. Furtum est enim privata possessio; societatis expilatio est rei cuiuscumq; & undecumq; in privatum usum servatio; inquit S. Basilius in Constit. Monast. c. 35. Quocirca omnimodo fugiendum nobis est, ne privatim quicquam omnino possideamus, præter ea, quæ promiscuè omnibus simul comparantur. Passim in Religiosorum Chronicis invenire est, qualiter Deus huiusmodi proprietarios, qui res in speciem exiguas sibi compararunt clanculo, vel eas ab extraneis acceptas absconderunt, propterea temporali vel æternâ pœnâ multaverit. Videri potest S. Gregorius lib. 9. Epist. c. 38. Boverius in Annalibus Capuccinor. 1569. 1572, item 1550. ubi refert, quod Fratrem aliquem quinque rosaria, quæ clam comparata destinârat amicis, ad infernum detulerint.

Sexta est, quod Religiosus ea, quæ cum licentia Superioris habet, non possit expendere in res vanas, inutiles, & superfluas, etiam cum permisso ipsius Superioris. Quia nec ipse Superior & Prælati potest res Monasterii expendere ad usus vanos & non necessarios: ergo nec alteri potest ad hoc dare licentiam.

Septima est, quod Religiosus in conservatione rerum sibi ad usum per Superiorem concessarum teneatur adhibere eam diligentiam, munditiam, curam & sollicitudinem, quam impendere obli-

gatur

gatur Commodatarius in re alienâ, quâ precario utitur. Undè si per Religiosi negligentiam aut incuriam pereat res ipsi concessa ad usum, vel deterioretur; peccat is non solum contra votum Paupertatis, sed etiam contra iustitiam. Id quod benè notandum circa libros, vestimenta, vasa, instrumenta &c. Quæ omnia servari & custodiri debent tanquam *sacri altaris paramenta*, & tanquam *sacrum peculium*; ut inquit Nebrius *Epist. 32. Antiquar. Monast.* aut *velut altaris vasa consecrata*; ut inquit S. Benedictus *in Reg. c. 21.* fideles enim, quando monasteria fundarunt & dotarunt; per hoc bona sua Deo dicare & consecrare voluerunt; sicut legitur in litteris & instrumentis fundationum; adeoque cuncta Monasteriorum Bona sunt Deo consecrata, & Dei peculium. Sicut expressè docet S. Basilius *in Regul. Brevior. interrog. 143.* cum enim quaesivisset: *quomodo qui opus faciunt, curam gerere debent instrumentorum, quæ sibi credita sunt?* respondet: *ut eorum, quæ consecrata & dedicata sint Deo.* Et *ibidem interrogat. 144.* ait, eum, qui re aliquâ abusus est, tanquam sacrilegum, qui verò amiserit, tanquam sacrilegii authorem esse judicandum; *cum omnia Domino sint dedicata, & Deo consecrata.* Item *interrogat. 153.* postquam proposuit, *cui lance credita sunt, quomodo eas debet habere?* respondet: *habebit ut creditum sibi depositum Dei.* B. Petrus Damianus *in Instit. sue cong. c. 18.* monet Religiosum: *libros ita custodiat, ut nunquam super litteras manum teneat; nè scilicet eas maculet & destruat.* Nihil ergo

ergò cum culpâ perdat; nihil malè complicatum, locovè decenti non repositum abjiciat; aut pulveribus aspersum, lutoque infectum perire sinat; inquit Nicolaus Lancicius *opusc. spirit. 2. de curâ Minor. c. 6.* Cumque libri facile damnificentur & destruantur, si relinquuntur aperti; Regula S. Pachonii quinquagesima sexta ab Angelo tradita jubet, ut *nemo vadens in congregationem ad vescendum, dimittat codicem non ligatum.*

Octava est, quod Religiosus non debeat ex rebus sibi ad usum concessis, & ipso usu consumptibilibus plus consumere, quàm sit necesse; v. g. quod candelam non debeat accendere, nisi id necessitas exigat; neque in scribendo plus chartæ vel atramenti impendere, quàm opus sit. Sic legitur in vita Patris Balthasaris Alvarez, *quod exhortationes, quas faciebat, etsi magni essent momenti; eas tamen non in mundâ chartâ, sed in operculis litterarum scribebat; ut in hoc paupertatem exerceret.* Idem faciunt alii timoratae conscientiae viri in usu necessario chartæ, & candelarum; sicut videre est apud Lancicium *suprà n. 127.* ubi etiam monet, reliquias candelarum non esse abjiciendas, sed congregandas; ut suo tempore reddantur fratri novas candelas præparanti. Additque *num. 131.* Abstinentium etiam esse à pretiosis & frequentibus medicinis, imò ab omnibus; nisi gravis necessitas cogat, aut Obedientia Superioribus debita.

Nona est, quod Religiosus non possit in cellâ suâ habere aliquid superfluum, sive non necessarium

rium quoad vestes, libros, stratum, instrumen-
 ta, aliaque utensilia; ita quidem, ut nec permis-
 sio & licentia Superioris ei in hoc suffragari pos-
 sit: quia omnis superfluitas repugnat statui &
 conditioni Paupertatis. Propter quod Triden-
 tinum *Sess. 25. de Regular. c. 2.* jubet, quod mo-
 bilium rerum usum ita Superiores suis subditis
 permittere debeant, *ut eorum supellex statui
 paupertatis, quam professi sunt, conveniat, ni-
 hilq; superflui in ea sit.* Qualis verò & quanta
 possit esse Religiosi hominis supellex; aptè de-
 scripsit Sunamitis illa. *4. Reg. 4.* dum de Elisæo
 Prophetâ, qui veteris testamenti teste S. Hiero-
 nymo Monachus fuit, ita ad virum suum ait:
*Faciamus ei cœnaculum parvum, & ponamus in
 eo lectulum, & mensam, & sellam, & candela-
 brum.* Quibus pro devotione adjungi possunt
 piæ quædam imagines minimè sumptuosæ, & li-
 bri aliquot necessarii, partim pro lectione spiri-
 tuali, partim pro doctrinâ & scientiâ ad finem
 vocationis necessariâ acquirendâ. Absint igitur
 à cellâ & corpore Hominis Religiosi vestes pre-
 tiosæ, & è panno pretioso factæ; quia *de vesti-
 mentis calceamentisvè non ea exquirenda nobis
 sunt, quæ sunt elegantiora; sed quæ viliora, et
 deligenda;* inquit S. Basilius *in constit. Monast.*
c. 31. Undè S. Bernardus *in Apolog. ad Guilielm.*
 Abbatem in sui ævi Monachos vestes pretiosas
 circumferentes gravissimè invehitur, dicens:
*Queritur ad induendum non quod vilius, sed
 quod subtilius invenitur. Nec vestitum quæri-
 mus, sed ornatum. Ecce enim ipse habitus noster*
 66 (quod

stone

(quod est dolens dico) qui Humilitatis solebat esse
 insigne, à Monachis temporis nostri in signum ge-
 statur superbia. Vix jam in nostris provinciis in-
 venimus, quo vestiri dignemur. Qui vis de seculo
 quantumlibet honoratus non nostra horrebit in-
 dumenta, si suo sibi modo preparata fuerint et a-
 ptata. Tucullam empturus, lustras urbes, fora
 circūs, percurris nundinas, domus scrutaris ne-
 gotiatorū, cunctam evertis singulorum supellecti-
 lem, ingentes explicas pannorum cumulos, attre-
 ctas digitis, admoves oculis, solis opponis radio; quid-
 quid grossum, quidquid pallidum occurrerit, re-
 spuis; Siquid autem sui puritate ac nitore placue-
 rit; illud mox quantumlibet pretio satagis tibi re-
 tinere. Absit etiam à Religioso in vestimentis
 vilibus quævis vanitatis species & ornatus. Non
 sit notabilis *Habitus vester*, inquit S. Augustinus
 in *Regulâ*; neq; affectetis vestibus placere, sed mo-
 ribus. Quamvis enim aliquando minus materiæ
 requirat ejusmodi ornatus; prout apparet in cal-
 ceis nimium strictis: nihilominus forma, species,
 & elegantia talis superflua est, & paupertati neu-
 tiquam congruit, eamque in Abbate quodam
 Ordinis Cisterciensis correxerat Philippus Roma-
 norum Rex; & in Monacho de Ordine Nigro-
 rum redarguit Rex Franciæ, teste Cæsario *lib. 4.*
c. 12. Cum enim ille apud Regem instaret, ut
 militis cujusdam Bona Monasterii diripientis pe-
 tulantiam coërceret; diceretque: *Verè Domine,*
omnia quæ habemus, rapuit, et iam penè nihil nobis
dimisit; respondit Rex: *apparet in calceis vestris:*
si enim aliquid dimisisset vobis corii, non essent
 tam

dam stricti. Absit denique à cellâ Religiosa hominis speculum, & ejus usus, à vitæ spiritualis Magistris improbatus & damnatus. Sed nec illa, quæ Religioso cæteroquin permittuntur, abundare & terminos necessitatis excedere debent. Quapropter nihil indumentorum in cubiculo retinendum, cujus usus non sit necessarius; sed in commune vestiarium referatur. Nec plures libri possunt retineri, quàm opus sit pro ordinaria lectione & usu; præsertim si tales sint, quibus alii fratres magis egent & frequentius.

Decima est, quod Religiosus pecuniam, quam à Superiore ad iter quoddam suscipiendum pro viatico accepit; non possit adhibere pro alio usu v. g. pro imaginibus, rosariis, vel similibus emendis; etiamsi parcior fuerit in victu, & non tantum in diversoriis insumpserit, quantum licetè insumere potuisset: Quia non potest illâ pecuniâ uti ad finem alium, quàm ipsi per Superiorem concessa fuit. Abdit P. Nicolaus Lancicius *suprà num. 124:* Religiosum in itinere constitutum non debere in hospitiiis procurare mensam pluribus melioribusvè cibus instructam, quàm domi in Monasterio haberet; neque vinum aliud, quæ potius genus à vulgari diversum.

Undecima est, quod Religiosus, cui dispensatio vel distributio rei cujusdam temporalis à Superiore commissa est, qualis est v. g. Procurator seu previsor, cellarius, præfectus culinæ, vestiarius &c. non possit eam rem dispensare ex arbitrio suo & juxta beneplacitum suæ voluntatis; sed teneatur se in omnibus strictè voluntati Superio-

terioris conformare ; ita ut peccet contra votum l'auptatis, si alicui plus vel minus, deterius vel melius tribuat, quàm Superior velit: quia hoc faciendo res Monasterii communes perindè usurpat & dispensat, ut proprias, quasi dominus & proprietarius foret, à nullo dependens.

§. 14.

De tertio medio ad operandum ex charitate Dei, quod est virtus Charitatis.

206. **Q**Uot & quantas curas, sollicitudines, distractiones, tumultus, anxietates, & inquietudines animi pariat conjugium seu Status Matrimonialis, quæ impedire solent, quò minus Deo plenè vacare, & ipsi totaliter adhærere per amorem conjuges possint, docet Apostolus. *1. Corinth. 7.* paucis his verbis: *Qui cum uxore est, sollicitus est, quæ sunt mundi, quomodo placeat uxori, & divisus est.* Pluribus verò Basilius *Epist. 1. ad Gregor. Theologum* dicens: *conjugio mancipatum curarum agmen excipit, desiderium prolis, uxoris custodia, domestica procuratio, servilium officiorum constitutio, damna in civilibus contractibus accepta, digladiationes cum vicinis, forenses concertationes, negotiationis alea, agricultura labores: unaquæq; dies suam adfert animo caliginem.* Et in *Constit. Monast. c. 1.* Neque cura ulla, quæ accidere hominibus soleant, graviores, quàm ea, quæ à conjugio profecta, gregatim innumerabiles penè advolant; cum Paulus dicat: *Qui cum uxore est, sollicitus est de iis, quæ sunt*